

Ana Sınıf Öretmenlerinin Okuma Yazmaya Hazırlık Çalışmalarına İlişkin Yeterlilik Algılarının Belirleme Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Ana Sınıf Öretmenlerinin Okuma Yazmaya Hazırlık Çalışmalarına İlişkin Yeterlilik Algılarının Belirleme Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=15916>

Özet

Ana S?n?f? Ö?retmenlerinin Okuma Yazmaya Haz?rl?k Çal??malar?na ?li?kin Yeterlilik Alg?lar?n? Belirleme Ölçe?i, okul öncesi e?itim kurumlar?nda görev yapan **ana s?n?f? ö?retmenlerinin**, çocuklar? okuma ve yazmaya haz?rlama süreçlerine yönelik yeterlilik alg?s? düzeylerini ölçmek amacıyla geli?tirilmif bir araçtır. Ölçek, D. N. Bay tarafından 2008 y?l?nda haz?rlanan bir yüksek lisans tezi kapsamında geli?tirilmitir. Bu ölçek, ö?retmenlerin kendi pedagojik bilgi ve becerilerine duyduklar? inanc? de?erlendirerek, erken çocukluk döneminde kritik öneme sahip olan okuma yazmaya haz?rl?k etkinliklerini uygulama ve yönetme yetkinliklerini saptamay? hedefler.

Anahtar Kelimeler

Yeterlilik Alg?s?, Okuma Yazmaya Haz?rl?k, Ana S?n?f? Ö?retmenleri, Öz Yeterlilik, Okul Öncesi E?itim, Ölçek Geli?tirme, Erken Çocukluk E?itimi.

Yazarlar

Bay, D. N.

Amaç

Ölçe?in temel amacı, ana s?n?f? ö?retmenlerinin, müfredatta yer alan okuma yazmaya haz?rl?k çal??malar?n? etkili bir ?ekilde yürütmeye yönelik ki?isel inançlar?n? ve yeterlilik alg?lar?n? belirlemektir. Bu belirleme, ö?retmen e?itimi programlar?n?n geli?tirilmesi ve hizmet içi e?itim ihtiyaçlar?n?n tespit edilmesi aç?s?ndan önemli veriler sunmaktadır. Ölçek, ö?retmenlerin bu alandaki güçlü ve geli?tirilmesi gereken yönlerini ortaya koyarak, e?itim kalitesinin art?r?lmas?na katkıda bulunmay? amaçlamaktadır.

Yap?

Ölçek, psikolojideki temel kavramlardan biri olan **öz yeterlilik** (self-efficacy) ya da **yeterlilik alg?s?** yap?s? üzerine kurulmuştur. Bu yap?, bireyin belirli bir görevi ba?ar?yla yerine getirme yetene?ine dair kendi yarg?s?n? ifade eder. Bu özel ölçek ba?lam?nda, yap?, ana s?n?f? ö?retmenlerinin okuma ve yazma ön becerilerini (fonolojik fark?ndal?k, harf bilgisi, görsel alg? vb.) kazand?rmaya yönelik etkinlikleri planlama, uygulama ve de?erlendirme konusundaki ki?isel inançlar?n? kapsamaktadır.

Ölçek, muhtemelen, ö?retmenlerin okuma yazmaya haz?rl?k sürecinin farklı boyutlar?na (örneğin, dil geli?imi, motor beceriler ve bili?sel beceriler) dair alg?lar?n? ölçen alt boyutlardan olmaktadır. Bu alt boyutlar, ö?retmenlerin belirli pedagojik stratejilere ne kadar hakim

olduklar?n? ve bu stratejileri s?n?f?ta ne kadar etkili kullanabileceklerini dü?ündüklerini yans?tmaktad?r.

Geçerlik

Ölçek geli?tirme sürecinde geçerlik çal??malar?n?n yap?ld??? varsay?lmaktad?r, zira ölçek bir yüksek lisans tezi kapsam?nda bilimsel yöntemlerle geli?tirilmittir. Ancak, kaynak referansta spesifik istatistiksel geçerlik katsay?lar? ("-") olarak belirtilmi?tir. Tipik olarak, bu tür bir ölçek için öncelikle uzman görü?leri al?narak **kapsam geçerli?i** sa?lanm??, ardından **yap? geçerli?ini** test etmek amacıyla Faktör Analizi yöntemleri kullan?lm??t?r. Yap? geçerli?i çal??malar?, ölçe?in teorik olarak ölçmeyi amaçlad??? yeterlilik alg?s? yap?s?n? ne kadar do?ru temsil etti?ini göstermektedir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenilirlik çal??malar?, tutarlılı??n? ve kararlılı??n? de?erlendirmek için gerçekleştirilmi?tir. Kaynak referansta spesifik güvenilirlik katsay?lar? ("-") olarak belirtilmi? olsa da, bir geli?tirme çal??ması oldu?u için iç tutarlılık katsay?s? olan **Cronbach Alfa** de?eri hesaplanm?? olmalıdır. Yüksek bir Cronbach Alfa de?eri, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? tutarlı bir ?ekilde ölçtü?ünü gösterir. Ek olarak, test-tekrar test güvenilirli?i gibi yöntemler de ölçe?in zaman içindeki kararlılı??n? incelemek için kullan?lm?? olabilir.

Faktör Analizi

Ölçe?in yap? geçerli?ini sa?lamak amacıyla **Aç?mlay?c? Faktör Analizi** (AFA) kullan?ld??? tahmin edilmektedir. Bu analiz, ölçek maddelerinin hangi alt boyutlar altında topland???n? ve bu alt boyutlar?n yeterlilik alg?s? yap?s?n? ne ?ekilde temsil etti?ini belirlemede kritik rol oynar. Faktör analizi sonuçlar?, okuma yazmaya haz?rl?k yeterlilik alg?s?n?n tek boyutlu mu yoksa çok boyutlu bir yap? m? oldu?unu ortaya koymu?tur. Bu analizler, ölçe?in nihai formunun ve alt ölçeklerinin belirlenmesini sa?lam??t?r.

Araç

Test Type: Geli?tirme (Development)

Format: Yüksek olasılıkla Likert Tipi Derecelendirme Ölçe?i (Örne?in, 5'li veya 4'lü Likert format? kullan?lm??t?r, ancak kaynakta belirtilmemi?tir.)

Language Available: Türkçe

Population Group: Öğretmenler

Age Group: Çalışan yetişkinler (Ana sınıfı öğretmenleri)

Population Details: Türkiye'deki resmi ve özel anaokullarında görev yapan ana sınıfı öğretmenleri.

Test Methodology: Kendi kendine raporlama (Self-Report) yöntemiyle uygulanan anket veya ölçek formu.

Anahtar Kelimeler

Öz Yeterlilik, Erken Okuryazarlık, Okul Öncesi Öğretmen Yeterliliği, Gazi Üniversitesi, Öğretmen Eğitim, Ölçek.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Belirtilmemiştir.

Affiliation Email addresses: Belirtilmemiştir.

Correspondence Address: Ölçeğin geliştirildiği kurum: Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

İzinler, Ücretler ve Test Yılı

Ölçek, 2008 yılında bir yüksek lisans tezi (Bay, D. N.) kapsamında geliştirilmiştir. Ölçek, akademik ve araştırma amaçlı kullanımlar için genellikle ücretsizdir, ancak ticari veya geniş ölçekli kullanımlar için yazarın ve/veya ilgili üniversitenin (Gazi Üniversitesi) izninin alınması gerekmektedir.

Ölçeğin orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: [ana-sinifi-ogretmenlerinin-okuma-yazmaya-hazirlik-calismalarina-iliskin-yeterlilik-algilarini.pdf](#)

Kaynaklar

Bay, D., N. (2008). *Ana sınıfı öğretmenlerinin okuma yazmaya hazırlık çalışmalarına ilişkin yeterlilik algılarının belirlenmesi* (Yüksek lisans tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Tez Merkezi Ba?lant?s?: tez.yok.gov.tr

Ana S?n?f? Ö?retmenlerinin Okuma Yazmaya Haz?rl?k Çal??malar?na ?li?kin Yeterlilik Alg?lar?n? Belirleme Ölçe?i Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Bu ölçe?in maddeleri, sa?lanan kaynak içerikte yer almamaktad?r. Maddeler için orijinal yüksek lisans tezine ba?vurulmas? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM